

MINISTER AKTYWÓW PAŃSTWOWYCH
JACEK SASIN

DGA.II.0520.1.2020

IK: 514670

Warszawa, 09 listopada 2020 r.

Pan
Bogumił Tyszkiewicz
Przewodniczący
Federacja Związków Zawodowych
Górnictwa Węgla Brunatnego

Szanowny Panie Przewodniczący,

w odpowiedzi na wystąpienie z dnia 28 sierpnia 2020 r. dotyczące wspólnych działań związków zawodowych, zmierzających do zabezpieczenia miejsc pracy, zagwarantowania praw pracowniczych, utrzymania rozwoju gospodarczego regionów, przeprowadzenia zrównoważonej, sprawiedliwej, transformacji energetycznej połączonej z transformacją gospodarczą regionów w których funkcjonują zakłady górnicze i powiązane z nimi spółki świadczącego dla nich usługi, wyjaśniam co następuje.

Wg informacji uzyskanych od Spółki PGE w odniesieniu do wniosku „przyjęcia do pracy pracowników zwolnionych z naruszeniem prawa z PGE i PGE GiEK S.A.”, działania poszczególnych pracodawców Grupy Kapitałowej PGE podejmowane w zakresie zatrudnienia, w tym doboru kadry zarządzającej, podejmowane są zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa pracy, zarówno tymi powszechnie obowiązującymi, jak i tymi wypracowanymi z Partnerami Społecznymi.

Natomiast odnośnie postulatu „przedstawienia do dyskusji ze Stroną Społeczną projektów programów osłonowych dla osób zwalnianych z zakładów górniczych na skutek likwidacji stanowisk pracy”, Spółka poinformowała, iż w przypadku podjęcia jakichkolwiek działań o charakterze restrukturyzacyjnym czy optymalizacyjnym, Strona Pracodawców, zgodnie z dotychczasową praktyką, podejmie współpracę ze Związkami Zawodowymi w tym zakresie. Jednocześnie Wiceprezesi Zarządu Pan Ryszard Wasilek i Pan Paweł Strączyński oświadczyli, iż w Grupie Kapitałowej PGE dialog społeczny ze Związkami Zawodowymi prowadzony jest na bieżąco przez Pracodawców, przy udziale poszczególnych Spółek Grupy i PGE Grupa Energetyczna S.A.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi przez Ministerstwo Klimatu - w projekcie Polityki energetycznej Polski do 2040 r. (PEP2040) przekazanym we wrześniu 2020 r. do zaopiniowania przez Komitet Koordynacyjny ds. Polityki Rozwoju, wskazano złoża perspektywiczne i rezerwowe. Wskazano również, że perspektywiczne złoża, ze względu na swój strategiczny charakter, zostaną zabezpieczone, jednakże ich eksploatacja będzie zależna od decyzji inwestorów. Przedsiębiorstwa funkcjonujące w sektorze energetycznym działają na konkurencyjnym rynku. Z tego względu decyzje inwestycyjne

muszą opierać na m.in. analizie ekonomicznej oraz prawnej, uwzględniając uwarunkowania gospodarcze, techniczne, środowiskowe.

Jak wskazuje ww. projekt PEP2040 dla zagospodarowania złóż perspektywicznych główną rolę odegrają ceny uprawnień do emisji CO₂, warunki środowiskowe i rozwój nowych technologii służących redukcji obciążeń środowiska w wyniku wydobycia węgla brunatnego oraz nowych rozwiązań przyczyniających się do niskoemisyjnego, efektywnego i elastycznego wykorzystania surowca (np. zgazowanie, paliwa płynne). Transformacja energetyczna oraz związany z nią potencjalny rozwój nowych technologii i metod wykorzystania węgla może umożliwić powstanie nowych gałęzi przemysłu, które pozwolą na zmianę profilów gospodarczych regionów w dużej mierze uzależnionych od wydobycia węgla brunatnego.

Należy zauważyć, że Polska jako państwo członkowskie UE, zobowiązana jest do wdrażania i przestrzegania prawa UE, w tym również aktów prawnych z zakresu polityki klimatycznej, których realizacja w wielu przypadkach jest dla Polski dużym wyzwaniem. Brak realizacji postanowień prawa UE lub łamanie zapisanych w nim zasad mogłyby prowadzić do wszczęcia przeciwko Polsce postępowań przed Trybunałem Sprawiedliwości UE, co z kolei mogłoby zakończyć się nałożeniem na Polskę kar finansowych. Jednocześnie Polska również dysponuje prawem do zaskarżenia aktów prawnych UE i kilkakrotnie korzystała z tej możliwości w odniesieniu do dokumentów związanych z polityką klimatyczną.

W grudniu 2019 r. Rada Europejska przyjęła konkluzje dot. neutralności klimatycznej na szczeblu Unii Europejskiej. W konkluzjach Rada Europejska zadeklarowała osiągnięcie neutralności klimatycznej przez Unię Europejską w 2050 r., wskazując na specyficzną derogację dla Polski.

Polska nie neguje celu wskazującego, że Europa ma stać się pierwszym kontynentem neutralnym dla klimatu oraz zidentyfikowanych przez Komisję Europejską obszarów wymagających interwencji i nakreślonych ogólnych kierunków działań. Rząd RP stoi jednak na stanowisku, że cel neutralności klimatycznej do 2050 r. odnosi się do UE jako całości, a w odniesieniu do Polski powinno się uwzględniać zapisy Konkluzji Rady Europejskiej z 12 grudnia 2019 r., umożliwiające osiągnięcie neutralności przez Polskę we własnym tempie.

W prowadzonych przez Polskę negocjacjach unijnych podkreślana jest konieczność dostrzegania różnych uwarunkowań społeczno-gospodarczych poszczególnych krajów i wzajemnego wsparcia w realizacji kolektywnego wysiłku, z poszanowaniem prawa wyboru ścieżki transformacji. Kluczową sprawą nie jest bowiem określenie samego celu, a utworzenie narzędzi do jego realizacji.

Z tego względu niezbędne jest zapewnienie dostępu do odpowiednich środków służących realizacji celu neutralności klimatycznej na szczeblu Unii Europejskiej. Fundusz Sprawiedliwej Transformacji jest jednym z istotnych źródeł finansowania i Polska zamierza wykorzystać całą przyznaną pulę do wsparcia transformacji na poziomie krajowym. Inwestycje zrealizowane z tych środków mogą stanowić koło zamachowe dla polskiej gospodarki i wprowadzić ją na ścieżkę innowacyjności.

Istotne jest, aby zapewnić realną możliwość realizacji ambitnych celów klimatycznych wszystkim państwom członkowskim, co będzie wymagało odpowiedniego rozłożenia wysiłków redukcyjnych oraz zapewnienia adekwatnych mechanizmów wsparcia. Rząd RP aktywnie i zdecydowanie działa w celu ochrony polskich interesów w ramach unijnej polityki klimatycznej, dążąc

do maksymalizacji wykorzystania przez Polskę mechanizmów wsparcia dla działań służących realizacji celu neutralności klimatycznej.

Według informacji przedstawionych przez Ministerstwo Środowiska postępowania koncesyjne ze strony organu koncesyjnego są prowadzone z dużym zaangażowaniem. Organ koncesyjny dokłada najlepszych starań, aby jak najsprawniej i najrzetelniej przeprowadzić postępowania tak, żeby można było zachować trwały charakter decyzji koncesyjnych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa nie występuje możliwość „automatycznego” przedłużenia koncesji. Zmiana koncesji odbywa się jedynie na wniosek przedsiębiorcy posiadającego koncesję. Postępowanie administracyjne prowadzone jest na podstawie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2020 r. poz. 256 ze zm.) i przepisów szczególnych tj. Prawa geologicznego i górniczego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1064 z póź. zm.).

Na chwilę obecną w Ministerstwie Aktywów Państwowych nie trwają prace nad stworzeniem osłon pracowniczych dla regionów pogórnicznych górnictwa węgla brunatnego. Wynika to z faktu, że stosowane obecnie w górnictwie węgla kamiennego instrumenty osłonowe w postaci urlopów górniczych, urlopów dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla oraz z jednorazowych odpraw pieniężnych wpisują się w program pomocy publicznej, notyfikowany Komisji Europejskiej. Programem tym jest ustawa z dnia 7 września 2007 r o *funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego*, dla której punktem wyjścia jest *Decyzja Rady z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie pomocy państwa ułatwiającej zamykanie niekonkurencyjnych kopalń węgla*. Przedmiotowa Decyzja nie obejmuje swym zakresem surowca, jakim jest węgiel brunatny, stąd nie można per analogia zastosować zawartych w niej rozwiązań.

W celu realizacji inwestycji na terenach górniczych, wykorzystane zostaną m.in. środki z trzech filarów dostępnych w ramach Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji. Obok Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, a więc filaru I, w zakres Mechanizmu wchodzi również program pożyczkowy InvestEU, skierowany do sektora prywatnego (filary II) oraz niskooprocentowane pożyczki dla sektora publicznego w ramach Europejskiego Banku Inwestycyjnego (filary III). Wszelkie niezbędne inwestycje, kwalifikowalne do skorzystania z ww. Mechanizmu, powinny zostać określone w regionalnych planach sprawiedliwej transformacji, za przygotowanie których odpowiadają władze regionalne danego obszaru górniczego. Wynika to z tego, że to właśnie władza regionalna jest najbliższej ludzi, jest najbardziej świadoma wyzwań w procesie transformacji oraz potrzeb danego obszaru, w tym potrzeb inwestycyjnych.

Reasumując - wizja rozwoju regionu leży w gestii władz lokalnych. Niemniej jednak sytuacja regionu jest znana stronie rządowej, która dołoży wszelkich starań, aby ją rozwiązać i polepszyć.

Z poważaniem
Jacek Sasin
wicepremier

dokument podpisany elektronicznie
514670.1510537.1266757